

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri označitih in tako tudi pri „poslanicah“ se plačuje za navadno tiskopisno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nunski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uradništvu „Soče“ v Gorici na Travniku 16, I., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri opravištvu.

Slovanstvo na Primorskem.

Kdor se peča s političnimi praskanji v Avstriji, ne more, da bi ne priznal primorskim Slovanom preveliko važnost za obstoj in razvitek slavne avstrijske države. Kakor potrebujejo države naravnih mej, hribov in voda, da jih varujejo napadov prežečih sosedov, tako potrebujejo na mejah narodov, ki po ojem mišljenji in dejanji branijo v deželo vhod tujemu duhu in tujemu orožju. Tak narod so za avstrijsko državo primorski Slovani, ki se hrabro upirajo žrečemu italijanskemu življu. Naj nas nikdo krivo ne ume, kakor bi hoteli pripisovati avstrijskim Italijanom nezvestobo do cesarja in države. Pošteni Italijani poznajo in izpolnjujejo svojo državljansko dolžnost, le nepošteni bi mogli delati naklepe, ki bi se ne vjemali z varnostjo avstrijske države. Ni naša dolžnost zasledovati take krte; vlada ima dobro plačane uradnike v Trstu in po vsem Primorskem, ki naj pazijo, ali se nahajajo v Avstriji možje, častilci tuje moči, ki zdihuje po naših primorskih deželah. Tudi italijanski vladi nečemo očitati, da bi bila v javnih pisnih izrekih željo po naših pokrajinah; le to trdimo, kar je vsemu svetu znano, da v Italiji se oglašajo mogočna irredenta, ki si je stavila nalogo, delovati na to, da se združijo z Italijo vse dežele, v katerih se govori italijanski. Med te dežele prištevajo irredenta južno Tirolsko pa naše Primorsko. Irredenta gre še dalje in steguje svoje srce celo po slovanskih pokrajinah, katere bi prej rada poitalijančila, da bi imela izgovor proti njim, češ da v njih se govori italijanski. Ti nazori in te namere so jasno razložene v knjigi g. Fambrija, katero smo v našem listu že vsaj dvakrat navedli.

Proti takim navalom ne more nemštvo na Primorskem nič opraviti, ker v boji z italijanstvom nemštvo vidno podlega, kakor kaže vsakdanja skušnja na Tirolskem. Pa tudi zato ne more nemštvo brauiti Avstrije ob Adriji, ker nemštvo se na Primorskem nikoli ne udomači in ako bi se udomačilo, se ne vé, kam bi se nagnilo in kod bi svoje duševno hrano dobivalo. Nemški jezik je na Primorskem izobraženim stanovom v kinč in nekaterim uradom v medsebojnem dopisovanji kot posredovalni jezik morda koristen, ali kot varuh avstrijskega čustva je brez pomena, ker nemški jezik je premrzel, da bi ogrel vroča italijanska ali slovanska srca. Naravni bran in nepre-

magljiv jez proti tujemu nasilstvu na Primorskem je slovanstvo, kateremu naj se pomaga z ozirom na državno varnost in stalnost z vsemi močmi, da se okrepi, da bo moglo gumno in duševno stati na svojih nogah. Kolikor se plačuje iz državne blagajnice za utrjenje puljske luke, toliko naj se potrosi za narodno probujenje in narodni razvitek primorskih Slovanov. Kamenita trdnjava na obalah Adrije in živa trdnjava v notranji deželi odbijejo vsakršni napad tujih sil, dušnih in vojskuih. Na državne stroške naj se ustanavljajo narodni zavodi in naj se delijo darila in pohvale onim, ki za slovanstvo, to je za avstrijsko čut in za varnost Avstrije največ storijo. Ali naj morda vlada podpira taka slovstvena podjetja, ki proslavljajo vsako ped zemlje, ki se onkraj meje preorje, med tem ko o domačem delu in napredku molčijo, kakor bi jih ne bilo na svetu? Vzbujeno slovanstvo na Primorskem je Avstriji ščit in zaslonba proti vsaki zunanji sili.

Primorski Slovani

imajo naravno pravico, da se njih jezik goji v šoli, uradu in javnem življenji. Ta pravica izvira iz tega, ker vsakemu človeku in vsakemu narodu se mora dovoliti, da se razvija tako, kakor zahteva njegova nepokvarjena narava. Nenaravno bi bilo, ako bi kdo zahteval, naj ima hruškovo drevo perje in sad jablane; tako je protinaravno, ako kdo zahteva, naj Slovan postane Italijan ali Nemec. Mnogi se prodajo za denar, službo ali čast, da zatajijo svojo mater in se delajo, kakor bi jih bila dojila Rimljanka ali Berlinčica; ali taki ljudje so zvrčki in nikjer jih ne spoštujejo; celo žene se jim smejejo.

Naš kmet je bil nekda v temi in je čislal le to, kar je bilo tuje; ali dandanes so se tudi kmetu oči odprle in spoznava, da tudi on je državljan in da sme zahtevati pravice, katere mu daje državna postava. Posebno oni župani, ki spoznavajo, da so zastopniki ljudstva in da morajo čuvati nad pravicami naroda, se krepko potegujejo, ko je treba braniti narodne svetinje, zagotovljene v §. 19. temeljne postave. Taki župani morajo včasih grenke slišati, ali narod jih spoštuje in jim skazuje svoje zaupanje pri vsaki priliki.

Cesarski uradi se sicer ozirajo na dotično dr-

žavno postavo, ali vsestransko je do zdaj niso še izvedli; nadejati se je, da pridejo bolja vremena in da se bo tudi Slovanom na Primorskem uradovalo tako, kakor njih deželnim bratom Italijanom, to je izključljivo v domačem jeziku, ki se je prav lepo razvil. V devetnajstem stoletji je dozorelo načelo, da ljudstvu naj se govori v ljudskem jeziku. To načelo se je pokazalo v svojih nasledkih jako dobro. Uradniki, katerim je dano, da morejo govoriti ljudstvu, kateremu strežejo in katero vodijo, v domačem jeziku, so priljubljeni, spoštovani, visoko cenjeni. Ako pokažejo, da imajo tudi srce za narod (ne le jezik), tedaj jih ljudstvo na rokah nosi in spoštovanje do države, ki ima take služabnike, in do postave, ki to ukazuje, raste od dne do dne. Vsled takega ravnanja se narod tako vname za državo, da je pripravljen preliti za njo zadnjo kapljico krvi, ako bi trebal.

Nenaravno je zahtevanje nekih listov, ki hočejo, naj se Slovani v narodnem oziru zatirajo in naj se jim gladi pot do nemštva ali do italijanstva. S tem bi država nič ne pridobila, ker potujčen Slovan zgubi dobre lastnosti onega naroda, katerega je zapustil, in sprejme navadno najslabše lastnosti onega naroda, h kateremu je uskočil. To nas uči vsakdanja skušnja; v Istri, v Trstu, v drugih slovanskih mestih in trgih so najhujši razsajalci proti Slovincem potujčeni domačini, kateri pogosto škilijo tudi čez mejo. Našim čitateljem je še dobro znan dogodek iz onega leta, ko je bil umrl italijanski kralj Viktor Emanuel. Ves objokan pride drugo jutro neki slovenski gorjanc, ki je bil vjel v Gorici par furlanskih besed, v goriški mesnico ter toži botri, da je umrl „naš kralj“. Mesarica je tička poznala ter ga je poprašala: „Odkedaj imate kralja v... (tu je imenovala znano vas v hribih, ki je bila rojstni kraj širokoustneža)?“ Splošni smeh okolo stoječih je bil odgovor in širokoustnež je osramočen umolknil. Ali bo pa zmirom smeh pomagal? ali ni boljše, da se Slovincem izvršujejo njih narodne pravice in da se ne silijo k izneverjenju?

Vinogradniki pozor!

Pozor! pravimo, ker letošnja pomlad prinesla nam je hudega trsnega neprijatelja v neštevilnih množicah. Ta neprijatelj je tukaj na Goriškem sploh

LISTEK.

PRAVDA.

Humoreska. Lužičanski spisal M. B.
(poslovenil P-ov.)

(Konec.)

Pravda je trajala skoro še vso zimo. Blažin in Smod sta imela vsak svojega odvetnika, tedaj nista imela sama veliko truda, le da sta včasih denar v mesto nosila, in to, zdi se mi, ni jima bilo težko; čemu bi se sicer tožila?

Tako se približa vilazij (spomlad.) Tu se spomni na sodniji, da še niso vsega natanko ogledali: morali so tedaj še jedenkrat venkaj iti in meriti. A komaj so bili prišli v vas, začne deževati in grometi. Bliski so se križali na nebu jeden za drugim, a grom je bobnel, da se je zemlja tresla. Ljudje v vasi so menili, da je strela večkrat blizu vasi udarila. Slednjič se nebo razjasni in sedaj gre truma mož in žen iz vasi — zazume se — drevo merit. Pa kaj je to? Je pa je drevo prav za prav? morebiti ga je kedo radel? — Grede bliže in sedaj zagledajo vso reč.

la je bila udarila v drevo in ga je razcepila, in obrobil jedna polovica leži na polji Blažinovem, zadnji čas Smodovem. Blažin in Smod gledata ostra-terim se vlačrega; odvetnika povesta žalostno oči leto pol milijona goralo še to zgoditi! Ta dva kme-

ta bi se bila morda kedo vé koliko časa tožila, a sedaj? — konec pravde! Škoda! — Sodniki sami so bili ostali pri razumu; samo to jim ni hotelo prav v glavo, kako bi sedaj merili drevo, ko je razcepljeno. Hodijo in skakajo okolo drevesa, tu merijo, tam gledajo — pa čemu meriti, ko drevo ne stoji več?

Blažin in Smod imela sta zopet priliko, da bi jih povabila na obed. — A Blažin misli: „Kaj mi pomaga, če jih povabim na kosilo? Naposled pojdejo tudi k Smodu in kosilo bo zastoj.“ Smod misli prav tako. Sodnijski uradniki se naposled naveličajo. Vrnejo se zopet do vasi. A po poti gredé nista jih povabila na obed niti Blažin niti Smod; meščani morajo iti gladni domov. Mej potjo se tako menajo: „Pravde je sedaj konec; zakaj bi se še neki imela tožiti? Oaa se pogodita, plačata vsak pol; vsak spravi pol drevesa domov, in konec je. To se uže vidi pri njima; sicer bi bila vendar povabila na obed.“

A jaz dém: „Vi meščani naših kmetov še ne poznate! Ti — da bi se spravili? Ne! sedaj se še le prav začinja.“

Drugo jutro gre Blažin orat na polje. Orje prvo brazdo po polji gore, na sredi polja mora ostati; polovica jablane leži mu na poti. „Hm! kaj počnem s tem vragom?“ misli si; „on mi leži na poti. A dasi bi smel pol jablane domov odpeljati, kaj pa bi mogel takega ž njo početi? morebiti bi ž njo peč zakuril, ali to mi ni všeč in drugi bi se mi naposled še smijali. Aj, naj si jo pa Smod vzame, ker jo hoče tako rad imeti, imel bo slednjič vsaj usta zataknela!“

To izreče ter odvali polovico jablane na Smodovo polje; potlej orje dalje.

Popoldne pride Smod brano vlačit. Tudi njemu je naposled jablan na poti. „A kaj je pa to? jaz dém, da je Blažin tudi drugo polovico na moje polje potisnil! Lej, lej! Ali ne, ne, ljubeč moj! sedaj si le vzemi celo drevo, saj si je prej hotel po sili imeti; umé se, plačáš tudi vso pravdo!“ To dé pa zvali obe polovici na Blažinovo polje.

In tako je nastalo še hušje. Ko je bil Blažin na polji, ležala je jablan na Smodovi strani; ko je bil Smod zunaj, pa na Blažinovem kraju. Nijeden ni hotel drevesa; a morebiti pogoditi se? ne! in pravda je tedaj trajala dalje.

V tem je hodil Blažin dalje na povasijo k svojim prijateljem; tam je pravil čestokrat: „Saj je res nespametno, da se tako pravdava, in peneze zame-tava, pa ali sem jaz kriv? Kedo je prvi začel, če ne Smod? Ali jaz bi še danes odjenjal, samo da bi prišel k meni in bi vsaj jedno besedo rekel, kakor prej: Blaž! — Da, iz srca rad bi mu odgovoril; neumnost je, da se prepirava, pogodiva se! — A ne! tega on noče storiti, hoče se svojo glavo skozi zid; a moj ljubi, tu si pravega zadel; a naj bi tudi premoženje moral izgubiti, jaz ne odstopim!“

Da, boter, če se morata „uštimiti, tedaj mora on začeti!“ svetovali so prijatelji in Blažin ostal je toliko bolj trd.

Smod hodi na povasijo na drugi konec vasi. „Škoda je denarja!“ meni polnokrat. „Pa ali morem jaz za to? Ali mari nisem vreden lepe besede? Za-

znan in je za zdaj pri nas najhujši med vsemi živimi, kam, ki trto napadajo. Ta neprijatelj je zavijalec, kateremu sem ter tje tudi zavijalec, trtovinec in trtijon pravijo. Nobeno leto ne mine brez tega kvarljivca, ali letošnja mehka zima je bila mrčesu posebnost, zato se je na pomlad pokazal v nenavadnem številu. Po nekaterih krajih goriške okolice in spodnje vipavske doline je vse pod njimi. Kakó je v Brdih, v gorenji vipavski dolini in po Kanalskem, nam ni znano, ali bojimo se, da ne bo dosti boljše.

Škodljivca mi ni treba na drobno opisovati, saj vsak vinogradnik pozna tega sicer lepega ali do konca malopridnega rilčkarja in njegovo škodljivo delo. Vzpomladi, ko trta dobro ozeleni, pride iz zemlje, kjer je prezimil, pohaja po trtah in objeda mečo na mladikah. No ta škoda je najmanjša. Kmalu potem začne samica po rozgah delati tiste znane zvitke, ki visé po trtah kakor smotke ali cigarete. To pa dela takó, da na polovico odgrizne vso mladiko z listjem in zarodičem vred, in ko je vsled tega zvenela in se zmečila, vsuče jo v znane zvitke. Poznejše so zadovoljne tudi sè samim listom. V zvito mladiko položi jajca, iz katerih se izvalé črvičjem podobne bele, rumeno dlakave ličinke z rujavkasto glavico. Mladiki, to so namreč te ličinke, izjedajo te zvitke in ko so dorasle, popadajo na tla, gredo pod zemljo in se onde zabubijo. Mnoge usehle zvitke pa tudi veter pomeče na tla in ličinke se na tleh dalje razvijajo.

Pod jesen, časi uže meseca avgusta, pokažejo se novi hrošči (keberčki) in gredo na trto, toda zdaj ne delajo nobene škode in gredo pod zimo zopet v zemljo, dokler jih pomladna toplota iz nova ne priklíče na vrh k malopridnemu delu.

Škoda, ki jo dela zavijalec, je časi neizmerno velika, sem ter tje pobere do polovice pridelka ali tudi še več.

Kaj nam je torej storiti?

1. Obirajmo škodljivce s trt. Najbolje je, ako se določenega dne vsa občina vzdigne na to delo. To delo se pa naj opravlja, kadar je oblačno in vreme neprijetno. Pri lepem vremenu se namreč zavijalec zvrne s trsa, kakor se mu približaš, in se pri-tají na tleh. Pri obiranji drži pod trs kak dežnik in potem ga z lahka potresi. Nalovljeni mrčes precej pomasti ali pa ga pomeči v ogenj. Letos je za to delo uže nekoliko pozno, ali vendar ne še prepozno.

2. Pobirati in sežigati je treba tudi vse zvitke, naj si bodo še na trti ali pa na tleh, ker s tem uničiš zarod in obvaruješ za prihodnje leto svoje trse pred škodljivcem.

NA NOGE TEDAJ VINOGRADNIKI!

Še nekaj o setvi detelje.

Ker je dandanes živina večidel glavni vir, iz katerega imajo naši kmetovalci svoj gotovi dohodek, je vsakemu kmetovalcu sveta dolžnost in naloga, da skuša na malih prostorih in z majhnimi stroški dobiti velik dohodek. Mnogo slovenskih kmetovalcev kakor tudi hrvaških se mi je čestokrat tožilo, da jim detelje nočejo dobro rasti, dasi zemljo dobro pripravljajo, t. j. dasi jo dobro in globoko orjejo ter dobro gnojijo.

„Soča“ je uže pred nekaj tedni pisala o zelo izvrstnem gnoji za detelje, namreč o mavci (gipsu, žvepleno kislem apnu), kateri se po deteljščih trosi

navadno v jeseni ali pa spomladi. Vendar se še dogaja, da samo gipsanje veliko ne izdà. Poglavitni vzrok je ta, da dotična zemlja je uboga na apnu. Detelje zahtevajo za svojo rast veliko množino apna, ki se mnogokrat ne more nadomestiti z živalskim gnojem in t. l. ne z ono množino gipsa, katero porabimo navadno na enem oralu. V takih in enakih slučajih storimo najbolje (in to je edino mogoče), da dodamo zemlji živega praženega ali navadnega apna.

Kakšno množino potrebujemo na e. oral, to določi kakovost zemlje. Za lahko peščeno zemljo zadostujejo na oral 3-4 kvintali (7-8 stotov) živega apna ali pa 1-1½ kvintal ugašenega apna. Za težko zemljo ga pa lahko porabimo štirikrat toliko, ako hočemo dober namen doseči. V vlažnih in težkih zemljah porabi namreč veliko apna sprsteninska kislina, s katero dela apno raztopljive redvne soli. V suhih zemljah bi pa velika množina apna škodovala, ker apno ima to lastnost, da organske stvari razkrojuje. Apno zemljo tudi suši in ogreva; vsled česar rastline v suhih tleh ne dobivajo potrebne vlage; ako je še spomlad suha, zapreči se kaljivost rastlin.

Posipanje apna na težkih in vlažnih zemljah je pa jako koristno za vsako rastlino, ker apno zavoljo svojih kemičnih lastnosti raztopi neraztopljive reči in tako naredi zemlje sposobne za hrano rastlinam; ob enem tudi zemljo ogreva, kar je jako važno. Apno se pa vendar mora razumno rabiti in gnojenje z živalskim in rastlinskim gnojem se ne sme zanemarjati, ker pregovor pravi: „Apno stori starše bogate, otroke pa ubežne.“ Zarad tega se ne sme nikdar opustiti, da bi se za apnenjem vsaka taka zemlja v stalnih obrokih tudi z živalskim gnojem ne gnojila, ker apno je poglavitno le posredovalec, da se druge reči, ktere se razkrojiti ne morejo in so za rastline neuporabne, raztopijo in tako pripravijo za rastlinsko hranjenje.

Ker me mnogi kmetovalci pismeno in ustmeno večkrat poprašujejo, kje da se gips dobiva, naznanjam to vsem skupaj tukaj v „Soči“, da se dobiva jako dober gips pri gosp. Batističu, posestniku v Vertobji pri Gorici, 1 kvintal, okolo 2 centov, po 1 gl. 55 kr. a. v.

Dopisi.

V Gorici, 15. maja. — Prav si govorila, predraga „Soča“, ko si v zadnji številki trdila, da Slovenci bi morali imeti svoje zastopnike v mestnem zboru goriškem. To se meni zdi tako naravno, da se čudim, kako so mogli naši bratje, italijanski someščani, do zdaj prezirati pri volitvah celo lepo vrsto odličnih mož samo za to, ker so Slovenci. To se mi zdi toliko bolj čudno, ker se kažejo naši italijanski bratje v drugem oziru v resnici liberalne, hočem reči v oziru na naše someščane židovskega veroizpovedanja. Židov ima Gorica prav malo; Slovencev je v Gorici najmanj desetkrat toliko ko židov, a najbrže jih je tudi dvajsetkrat toliko. Proti židom se obnašajo naši meščanski sobratje italijanske narodnosti jako uljudno; vedno skrbijo, da sta dva ali trije mestni sedeži v židovskih rokah. Tudi nasproti Nemcem so naši Goričani precej ustrežljivi, le Slovencev, ki so prvi na goriških tleh travo kosili, ne marajo, dasi bi morali imeti Slovenci v razmeri z židi prav lepo število sedežev v mestnem zboru.

Blažinu. Toda tudi tá ni bilo niti vejice, še manje drevo. A žandar ne more biti s tem zadovoljen; najti mora drevo, čemu bi pa sicer bil žandar; tedaj išče dalje po vasi. Se vé, da gre najprej v pastirsko koč; ker take najbolj pozná. A glej, tu najde še pol debela. Ah, ubogi pastirče, sedaj boš moral ti vse plačati. Kar ima žandar v roci, tega ne pusti več.

Pa le utolaži se, ljudje imajo še usmiljenje s tabo.

Komaj je Smod zaslišal, da je pastir deblo domov odpeljal, hiti do žandarja; med potjo govori sam sè sabo: „Blažinu kljubu pregovorim žandarja, da izpusti pastirja; hih! to bo jezilo Blažina!“

Komaj pa je bil Smod spet doma, gre tudi Blažin k žandarju da bi pustil pastirja, se vé Smodu v kljub. Da bi žandar rajše storil, gre z njim na kozarec dobrega piva.

Žandar pa je imel še dobro srce ter izpusti pastirja.

Pastirja pa je to tako ganilo, da sklene spraviti Blažina in Smoda.

Ne povem, kako je to začel, spominjam samo, da to delo ni bilo tako težko; kajti Blažin in Smod sta bila pravde do grla sita in samo lepe besede se je vsak bal. Tega sedaj ni bilo treba, saj je pastir za nja dajal lepe besede. To jih je naposled tako daleč pripravilo, da sta si roki podala. „Bila sva pač prav neumna, da sva za nič in spet nič denarje nosila v mesto, pogodiva se, pravdo plačava skupaj!“ Pogodita se in plačata vsak svoj znesek denarja; zdaj jima je bilo tako lahko! In bila sta spet prijatelja in to tem laže, ker ni bilo več drevesa, zaradi katerega bi se bila morebiti še pravdala.

Ne vemo, zakaj se nas naši bratje Italijani bojijo; nekateri nas tako strašno mrzijo, da v svojem listu, goriškem „Corriera“, nas še imenujejo ne in govore o Gorici kot o izključljivo italijanskem mestu. To pa ni tako in z molčanjem nič ne opravijo. V Gorici živimo razen Italijanov tudi Slovenci, ki plačujemo pošteno davek na meso in vino in sicer po 180% in vsak drugi davek, kakor Italijani. V Gorici ni prostora za italijansko politiko, dela naj se mestna, goriška politika. K mestu spadamo tudi mi, zato gredo po pravici tudi nam nekateri sedeži v mestnem zastopu. Mestnemu zboru se menda ni treba bati, da bi mu nevarnost pretila, ako tudi Slovenci sodelujejo pri mestnem gospodarstvu. Na poštene Italijane se zanašamo, da pri letošnjih dopolnilnih volitvah pustijo Slovincem toliko sedežev, kolikor jih pride v razmeri na slovensko prebivalstvo in na slovenske volilce. Goričani smo eni in drugi; Gorica je dovolj velika, da oboji vkup živimo, da se v bratski ljubezni spoštujemo in da pomagamo drug drugemu v dosegu naravnih pravic. Vsakdo naj ljubi svojo narodnost v mejah pravice in poštenja; Slovenec naj ostane Slovenec, Italijan pa Italijan; a kot Goričani si roke podajmo in s skupnimi pripomočki delujmo za skupni napredek na naravni podlagi narodnega jezika, ki je Slovincem slovenski, Italijanom italijanski. Bratje italijanske narodnosti, ne zametujte naše roke, katero Vam molimo, sprejmite jo v prijateljsko zvezo ter ne glejte na materialno moč, temveč na pravico, ki je podlaga srečnemu razvitku skupnega življenja. Vsi poštene Italijani so teh mislij in ne dvomimo, da se bodo trudili, da bi prišla poštena misel do zmage.

V Gorici, 15. maja. — Kratko poročilo o letini. Letošnja zima, kakor tudi spomlad bili stí mili in suhi. Trtni les je v jeseni jako dobro dozorel in kakor zdaj kaže, imamo tudi po vsej deželi zadostno množino zaroda ter smemo nadejati se prav dobre vinske letine. Bog daj! Tudi iz drugih avstrijskih vinorodnih dežel dohajajo samo dobra poročila o trti; kolikor je dozraj znano ni mraz nikjer trte poškodoval, ker so ledeni možje, namreč Pankrac, Servac, Bonifacius minuli, imamo veliko upanje, da nas mraz več ne obišče. Francoska dežela pa ni tako srečna; nji je napravil mraz v meseci aprilu neizrečeno škodo po vinogradih, posebno v Burgundu, tako da je še za prihodnje leto v mnogih krajih vinska letina popolnoma vničena. Tudi zimna žita kažejo po vsej deželi prav dobro, in iz zunanjih dežel prihajajo samo vesela poročila. Okopavine in jara žita so dobro ozelenela; korun (krompir) je v goriški okolici večidel že osut in naši pridni Brici imajo zgodnji že na trgu.

Šparge (špargeljui) imajo letos vedno dobro ceno, ker so se zdaj po 20-30 kr. kilo. Za zgodnji grah so prijeli goriški okoličani, posebno pa Brici, lep denar in bilo bi priporočati, da bi naši Brici še več zgodnjega graha sadili, ker ima vsako leto dobro ceno, in naši mali ubožni kmetovalci bi prav ta čas dobili dosti denara, ko ni drugega pridelka razun šparge za trg. Sadje letos po vsej deželi dobro kaže. Česnje se dobivajo uže po 8 kr. kilo in bodo, ako tuji kupci bolj ne pritisejo nego do zdaj, gotovo kmalu po 4 kr. kilo. Kmetovalcem bi jaz posebno priporočal, ako bodo česnje jako po ceni (na kar moramo biti pripravljene, ker jih je povsod dovolj), da bi žgali iz njih česnjevec (česnjevo žganje), ktero se vedno po jako dobrih cenah prodaje. Veliko tudi to izdà, da pri branji ni tretjine toliko dela nego za navadno kupčijo, ker se lahko vse brez razločka za žganje porabi. Ako nastopi pa deževno vreme, tedaj gre več ko polovica česneja pod zlo.

Za seno smo bili že v strahu, da ga bomo prav malo imeli, a zadnji osemindnevni dež nam je strah še precej odstranil; vsled dežja so se trave prav dobro popravile in detelje so že za kosnjo.

Sploh imamo letos v vseh rečeh kmetijstva samo dobrega nadjati se, ako nas še med tem kaka nesreča nazadnje na obišče, česar nas pa Bog obvaruj!

Iz naše vasi na Tolminskem, 14. maja. —

Ker se v sedanjem času toliko govori in piše o hvalisani enakopravnosti, naj vam, dragi čitatelji „Soče“, tudi jaz priprosti kmetič povem, kako gorski prebivalci to dobroto uživamo. To moram pa že naprej reči, da jo priprosti kmetje malo razumemo ter da se prav malo ali celo nič za njo ne pobrinemo. Sicer bi morali delivci enakopravnosti v svojem poslu biti vsaj toliko natančni in previdni, kolikor so bili pri cenitvi zemljiškega davka, in bi morali zmiraj in povsod vsaj tako zvesto in natančno spominjati se nas, kakor se nas spominja c. k. davkarija.

Da pa gospodje zastopniki kmečkega stanu pa naši c. k. davkarji niso skupaj v šole hodili, te smo priprosti kmetje že prepričani, kajti skušnjava uči, da si prvi po našem spoznanju niso pridobili lepe lastnosti natančnosti v enakopravnosti, kaj gl. a. v. slednji, in tako se med nami po našem mnenju nikdaj žali ljuba enakopravnost.

Ko je c. k. kmetijsko društvo slalo svoj razglas dne 15. dec.

po občinah našega okraja, kakor tudi po drugih gorskih krajih naše dežele, da je v povzdigo deželne živinoreje nakupilo z denarno podporo visokega c. k. kmetijskega ministerstva osem koroških bikov belanskega plemena, kateri se bojo oddali v gorske kraje naše dežele, je bilo naročeno županom, naj priskrbijo sposobnega moža, kateremu bi se smelo zaupati eno izmed osmero živinčet.

Z veseljem se je pri nas vse ukrenilo, kar je bilo k temu potrebno, kajti brez dvoma smo se nadejali, da naša občina dobi sedaj enega bika, prvič zato, ker ga še nikdar ni dobila, kakor so ga dobile sosedne občine že večkrat poprej, drugič zato, ker imamo precejšnje število živine, tretjič zato, ker nas je že narava tako osamila, da nam v tej zadevi ni mogoče s sosednimi kraji občeovati, četrtič zato, ker smo se nadejali, da bodo o stvari sodili previdni možje, in slednjič zato, ker smo mislili, da to ne more drugače biti, ker bo vladala ljuba enakopravnost, kakor jo mi umemo. Pa ta lepa enakopravnost z vsemi po naši pameti pravičnimi razlogi vred nas je pustila na cedilu, kajti bika dobile so druge občine, kakor že večkrat poprej, kar jim pa mi iz srca privoščimo. Toliko pa smo se iz tega tudi mi priprosti kmetje o enakopravnosti prepričali, da gospodje, ki skrbijo za povzdigo cesarske blaginje, spoštujejo že bolj enakopravnost nego pa gospodje za povzdigo deželne živinoreje, ker prvi se vsako leto spominjajo tudi nas, ne le naših sosedov.

Marsikdo pa nam je že ugovarjal, da naša prošnja zato ni bila uslišana, ker nismo udje kmetijskega društva. Pa tega ni bilo v razglasu in skušnja nam poterjuje, da to ni verjetno. Poglejmo naše Poličane; vsi so od najstarejšega do najmlajšega, ženske in možki, zapisani v cerkljanskih krstnih knjigah, da so udje sv. cerkve, in še več, tudi poljska pšenica je vpisana v duhovski fasiljon, pa Poličani le ne dobijo svojega tako potrebnega duhovna in morajo iti ob nedeljah in praznikih po dve uri daleč iskat sv. mašo, kersanski nauk in druge pobožnosti, katerih se drugi njih sofarani v obilni meri in brez truda lahko udeležujejo. Tudi kersanska izomika otrok se mora pri vsi verski gorečnosti Poličanov gotovo zlo zanemariti. Če se gledé tega ozremo na ljubo enakopravnost moramo v obziru gmotnih ali materialnih, to je denarnih stroškov Poličanom priznati pri cerkljanskih krstnih fasiljonirano prosto opoldansko hrano ob nedeljah in praznikih in pri čevljarijih prosto nedeljsko obutev, ker svojega duhovna le ne dobijo, če tudi so do enega vsi vpisani v družbo sv. cerkve.

Oj gospodje, kateri imate v rokah ljubo enakopravnost v naših duševnih in materialnih zadevah, bodite previdni delivci ljube enakopravnosti in spoštujte jo tako zvesto, kakor jo spoštujete vsi naši davkarji, kateri se nas ob svojem času vsako leto večkrat, pa vselej vseh prav zvesto in natanko spominjajo.

Koprivar.

Iz Štanjela, 12. maja. Kakor je bilo že naznanjeno v „Soči“, prišel je 11. t. m. kmetijstva popotni učitelj g. Kramar v Štanjel, kjer je imel predavanje. Njegov govor nam je dokaz, da je govornik strokovnjak. G. učitelj govori pametno, to je, on sam stvar dobro razume in jo ve tudi razumljivo tolmačiti. Prepričali smo se tudi, da mu je ležeče na stvari. Razkladal je v uro trajajočem govoru, kako bi se moglo povzdigniti vinarstvo. Če hoče kmetovalec imeti dobiček mora vino lahko in dobro prodajati. To se pa le tedaj zgodi, če ima vino svoj posebni nepremeljivi značaj, ki mora znan biti; vino mora biti na dobrem glasu, in mora biti vina večja zaloga, da z drugimi vini lahko tekmuje. Zuna stvar, dobra stvar; stvar na dobrem glasu pri dandanašnjem vsestranskem tekmovalni lahko tekmuje. — Dokaz v bližini nam je sirarja v Bohinji. — Doseči se pa more vse to le s skupnimi močmi, zato nasvetuje g. učitelj osnovanje vinarskega društva. Povabil je narvoče, katerih se je sešlo iz vseh bližnjih krajev okolo 100, največ večjih posestnikov in odličnih mož, naj se oglašé tisti, ki mislijo k društvu pristopiti. Oglasilo in pristopilo jih je 34. Ti so volili začasni odbor, v katerem je naslednjih 7 mož: g. Fabiani (Štanjel) predsednik, g. Klobova (Štanjel) tajnik, g. Černe (Tomaj), g. Živic (Skopo), g. Fabiani (Kobdij), g. Poljšak (Vrtovče), g. Rudež (Kobiljaglava). Naloga teh mož je, dogovoriti se z udi dotičnih krajev, ter pregledati in če se jim zdi potrebno tudi predlagati pravila. Po skupnem dogovoru osnovana pravila odposljejo se vele-slavnemu c. k. namestništvu v potrjenje in potrjena posameznim udom. — Novo osnovanemu društvu želimo najboljši uspeh, da pripomore tudi to društvu v napredek naroda. G. Kramarju pa izrekamo tu javno zahvalo za njegov izborni trud in marljivo delovanje.

Politični pregled.

Novejše zadeve, katere so se obravnavale zadnji čas v državnem zboru, so; zakon, s katerim se vladi dovoljuje, da sme potrositi vsako leto pol milijona goldinarjev za podporo dežel-

no-kulturnih del, posebno za osušenje močvirjev in regulovanje voda, novela o rudarstvu in zakon, ki omejuje delo pri mladih delavcih. Poslanec Posch je dalje predlagal, naj se zbornici predloži načrt zastran predruženja zakona o visokosti obresti na izposojeni denar; slovenski poslanec Raič v soglasji z drugimi slovenskimi poslanci uprašal je vlado, ji je li znano, da je župan v Slovenski Bistrici dal odstraniti cesarsko črnorumeneno zastavo s poslopja, kjer je zborovalo slovensko politično društvo mariborsko, in kaj hoče vlada učiniti, da se jednake grozovitosti znanprej zabranijo. Poslanec Wagner, rodom žid, uprašal je Schönerer-ja, je li s svojim izrekom „ungebildeter Bengel“ (surovež) menil le na njega ali tudi na druge poslance, ki so se mu rugali in smijali. Schönerer ga je zavrnil, naj najprej prekliče laž v „Czernowitzer Ztg.“, da je dal Schönererju na ulici zaušnico, potem mu bo odgovarjal.

Pri tretjem branji zakona o zgorej navedeni vsoti za podporo deželno-kulturnih del ni bila desnica močno zastopana, levičarji pa so proti glasovali in menili, da imajo večino. Predsednik naznani, da je zakon v tretjem branji z večino sprejet. Vsled tega so se delali levičarji raaburjene in so po d. ru Sturm-u zahtevali, naj se še jedenkrat glasuje. Po opravljenem redu državnega zbora to pa ni dopuščeno in predsednik Smolka ni hotel privoliti novega glasovanja. Dr. Sturm je trdil, da je bila večina na levi, čemur predsednik oporeka. Na to zapusté levičarji dvorano, toda seja se je brez njih nadaljevala. V sejo dne 14. t. m., v kateri je Smolka obžaloval, postopanje levice ter rekel, da bo znanprej vedno uprašal pred glasovanjem, ali želi kdo v tem oziru kakšen predlog staviti, levičarji še niso prišli, vendar se vrnejo najbrže v naslednjo sejo. Ko bi bili hoteli slovanski poslanci v prejšnji dobi jednako postopati, ne bi bil nikdar noben Slovan v dunajskem državnem zboru.

Hrvatska neodvisna stranka objavila je svoj program, v katerem zahteva polno enakopravnost z Ogersko.

Bulgarski knez mudil se je te dni v Berlinu in je bil od Bismarka sprejet. Vrnivši se v Bulgarijo mudil se bo nekaj dni tudi na Dunaji.

V nemškem državnem zboru razpravljalo se je zadnji čas vprašanje o podaljšanju postave proti socialistom. Med debato je sam Bismark dvakrat govoril ter pobijal takozvane liberalce, izjavil je tudi, da brezpogojno priznava, pravo do dela, t. j. da delavec ima pravico od vlade zahtevati, da mu dá dela. Poleg tega je pa Bismark povedal, da so se precej po smrti carja Aleksandra II. delali poskusi, ali bi se ne dale poostriiti naredbé zoper anarhiste, toda ta pogajanja so se razbila na trdovratnosti Anglije. Konečno je sprejel državni zbor s 189 proti 157 glasom podaljšanje tega zakona.

Med Francijo in Kitajsko prišlo je do miru; Kitajci so se udali ter pripoznali Francozom protektorat (pokroviteljstvo) čez Tonkin in Anam, dočim se odpró dežele Jinan, Kuang Si in Kanton francoski trgovini. Kitajci ne plačajo odškodnine za vojsko. Naravno je, da so Francozi zelo zadovoljni s to pogodbo.

Domače in razne vesti.

Prevzvišeni knezo-nadžkof Alojzij se vrne iz Rima jutre, ob 7. uri zvečer. Preteklo soboto imel je v Rimu slovesno mašo po ranjki cesarici Marijani; v ponedeljek ob 12. uri je bil sprejet v posebni avdienci od papeža, ki je mnogo popraševal o goriški nadškofiji. — Te dni so imeli kapucini v Rimu zbor, v katerem so volili prednika vsemu kapucinskemu redu (generala) in šest njegovih svetovalcev (generalnih definitorjev). General je izvoljen neki Švicar, prvi svetovalec pa neki Bavarec. Prevz. škof Štrosmajer zapusti, kakor pravijo, prve dni prihodnjega tedna Rim.

Goriška ljudska hranilnica (via Ascoli, h. št. 1, pri Sv. Ivanu) sprejema, kakor je bilo že naznanjeno, vloge v vsaki visokosti in plačuje obresti po 4½, od sto na leto. Uradne ure so vsak četrtek od 10. do 12. ure popoldne, sicer pa se sprejema denar v pisarnici dr. Nikolaja Tonklija vsak dan pred-

poludne, ko je g. doktor doma. Prebivalci tolminskega okraja se lahko dogovorijo s predsednikom dr. N. Tonklijem o vlogah in o posojilih ob sobotah, ko je g. doktor zaradi sodnijskih narokov v Tolminu. Posojilnica ima zdaj ves svoj kapital na ljudeh; kdor meni, da bo potreboval posojilo, naj se o pravem času oglasi.

Prvemu slovenskemu otroškemu vrtu v Gorici podarilo je visoko c. k. ministerstvo za uk in bogočastje v popolnenje notranje njegove opravne na prošnjo političnega društva „Sloga“ podobi njih Velikanstev presvitlega cesarja in cesarice, podobi Njih cesarskih Visokostij cesarjeviča Rudolfa in cesarice Stefanije, 32 svetopisemskih podob na debelem papirju, 12 podob apostolov ter deželne grbe goriški, istrski in tržaški. Visoko c. k. ministerstvo je poslalo ta velikodušni dar iz c. k. zaloga šolskih knjig vodstvu takajšnjega c. k. učiteljskega izobraževališča, katero je vse našteje podobe izročilo predsedništvu društva „Sloga“. Denarna podpora v znesku 200 gl. je uže nakazana z odlokom 5. maja t. l. — Monsignor Jožef Marušič, vodja na c. k. učiteljskem izobraževališči, podaril je otroškemu vrtu dva pristenska stola, č. g. Karol Čigon, kaplan v Črnicah, dve podobi, katerih predmet je vzet iz narave. Mnogi gospodi so obečali denarno podporo, da se bo mogel vrt vzdrževati. Hvala vsem blagosrečnim gospodom. — Otroci je vpisanih uže nad 60 in „Slogin“ odbor misli resno na razširjenje prostorov in nove učne moči. S pomočjo dobrih ljudij bo tudi to početje dobro napredovalo.

Za prihod in odhod železničnih vlakov v Gorico začne z 20. majem naslednji red. Iz Italije pride: 1. mešani vlak zajutra ob 4 urah in 20 minut ter odide v Nabrežino in Trst o 5. uri — 2. poštni vlak pride ob 9 u. 6 m. popoldne in odide ob 9. u. 24 m.; — 3. mešani vlak (iz Kormina) pride ob 4 u. 5 m. popoldne in odide ob 4 u. 45 m.; — 4. brzovlak pride zvečer ob 7. uri 52 m. ter odide ob 8 u. 9 m.; — 5. poštni vlak pride ob 10. u. 10 m. zvečer in odide ob 10. u. 30 m. (le do Trsta čez Nabrežino).

Iz Nabrežine (oziroma Trsta) pride: 1. mešani vlak ob 6. u. 40 m. zajutra in odide ob 7. u. 32 m. (do Kormina); — 2. brzovlak pride ob 9. u. 4. m. zajutra in odide ob 9. u. 8½ m.; — 3. poštni vlak pride ob 11. u. 23 m. popoldne in odide ob 11. u. 31 m. v Italijo; — 4. poštni vlak pride zvečer ob 7. uri ter odide ob 7. u. 6 m.; — 5. mešani vlak pride ob 11. u. 37 m. ter odide ob 11. u. 51 m.

Dr. Jožef Tonkli, namestnik deželnega glavarja in državni poslanec, povzdignjen je od presvitlega cesarja s pismom 8. marca t. l. vsled odlikovanja, katero je bil dobil za božične praznike, v viteški stan, ki bo deden v njegovi rodovini.

V Korminu je razpisana služba občinskega zdravnika z letno plačo 1000 gl. Prošnje naj se vložijo pri očašnjem občinskem uradu do konec maja t. l.

Preuravnava državne ceste ob Soči se utegne vendar polagoma dognati. Kakor smo pozvedeli, je zapovedala visoka vlada, da se ima nemudoma pregledati uže l. 1875. napravljeni načrt zadevajoč preuravnavo strmega, nevarnega klanca „na Ovinku“ in dotični operat se o pravem času predložiti ministertvu, da bo moglo za isto delo potrebno vsoto sprejeti v državni proračun za l. 1885. Stavbeni adjunkt pl. Bouvard, kateremu je naročeno, da spolni vladni ukaz, bo imel še dalje pregledati in sporočiti, kaj se ima še vse na imenovani cesti popraviti, predelati in preložiti, da bo cesta skozi in skozi dobro uravnana.

Ob enem je visoka vlada naročila, naj se pri-skrbi česar treba, da se kakor hitro mogoče dodela skladovna cesta kraj Bače in da se razširi in na posameznih mestih preuravnava ona kraj Idrijce, za kateri hoče postaviti tudi v državni proračun za prihodnje leto primerne vsote. Tehnično preiskovanje je tudi na teh dveh cestah izročeno stavbenemu adjunktu pl. Bouvard-u.

Ogenj. Dne 28. aprila o poldne je v Dolenjih Ravnah pri Cerknem nastal ogenj; kako, se ne more za gotovo zvedeti. Lahko bi bila vsa vas pogorela, ker so vse hiše in štale ena tik druge in s slamo pokrite; pa hvala Bogu, ogenj smo tako omejili, da sti samo dve hiši pogoreli. Ljudje in živina so rešeni, vse drugo je pepel; škoda le površno cenjena znaša 1200 gl.

Hudodelstvo. V nedeljo, 11. t. m., zajutra našli so na desnem bregu Soče po priliki med Foglianom in Vilessom v žakelj zavezano in v staro ponošeno žensko obleko zavito, komaj rojeno mrtvo dete. — Nadejati se je, da taka hudodelstva ne ostanejo skrita.

S Trnovega se nam piše, da v nedeljo, 4. maja, je bilo tam pri prvem sv. obhajilu 20 otrok, katere je domači duhovnik po končanem svetem obredu povabil na svoj dom, kjer jim je dal zajutrek, lep

poduke in slednjič še vsakemu primeren dar ali spomenik. Prelepi govor v cerkvi in na domu je pričujočim roditeljem in otrokom segel do srca. Dopisnik „Hribovcin“ se za to iskreno zahvaljuje č. g. vikarju.

Općinske kopeli v Gorici so od 10. t. m. zopet odprte. Vreme je tako, da vabi človeka v kopel, ki je imela ta dni 15 stopinj R. gorkote. Podjetnik je poskrbel tudi učitelja za plavanje, da se lahko navadi, kdor hoče svojemu zdravju koristiti. Ni nam treba še posebe omenjati, da je kopanje o pravem času in po splošno veljavni pravilih jako zdravo in da posebno plavanje krepi človeka, da potem lažje opravlja svoja vsakdanja dela.

Anton Klodić vitez Sabladoski, c. kr. deželni šolski nadzornik, tužno dal je vest sorodnikom, prijateljem in znancem, da mu je preljubljeni sin **Anton** v 21. letu življenja po dolgej, hudej bolezni v neizmerno žalost cele družine previden s sv. sakramenti za umirajoče, v nedeljo, 11. t. m., ob 4 $\frac{1}{2}$ uri popoldne v Trstu mirno v Gospodu zaspal.

Truplo se je preceslo v torek 13. t. m. o 5. uri popoldne iz hiše št. 9a v ulici Lazzareto vecchio k večnemu počitku. Pogreb je bil velikansk; udeležili so se ga mnogobrojni tržaški dostojanstveniki, med njimi tudi cesarski namestnik, baron Pretis.

Sv. maša za dušo umrlega se je brala v sredo 14. t. m. ob 10. zjutraj v cerkvi sv. Marije pomočnice (S. Antonio vecchio) v Trstu. Blagi mladenič naj uživa večni pokoj, a potrte roditelje naj tolaži angelj miru!

Na Vogerskem praznovali so 11. t. m. kaj slovesno god cerkvenega patrona, sv. Gotarda. Te slovesnosti udeležilo se je dokaj ljudstva, da je bilo veselje. Tudi jaz, kot bližnji sosed, krenil sem s svojim prijateljem tje, kaj, kjer nisem bil še nikoli. Človek pa, ko pride na prvo v kak kraj, ogleda si kaj rad to in ono; posebno pa javna poslopja, kakor je cerkev, šola itd. Tjekaj prišedši, sem s svojim prijateljem v cerkev, kjer se nisva mogla nikoli zadostno nagledati in načuditi krasno okinčanej cerkvi sv. Gotarda. To so pravi in pošteni farani, rekla sva mej sabo, ko skrbé toliko za snažnost in red svoje cerkve. Vse to naj bode v ponos in pravo čast tamkajšnjemu čast. gosp. župniku, pa tudi vsej občini. Na svidenje! Sosed — r —

Banka „Slavija“ sklenila je od 1. januarja do 31. marca t. l. 9873 novih zavarovanj za kapital 11.694.391 gld. 47 kr., za kar se jej je plačalo zavarovalnine in pristojbin 364.980 gld. 05 kr. — Za škodo se je izplačalo v tem času 102.293 gld. 11 kr. — Denarni promet osrednje blagajnice znašal je gld. 1.499.314 in 20 kr., in od bančnih kapitalij bilo je v tem času vloženih 201.830 gld. 81 kr. v 32 založnicah, in 576.141 gld. 43 kr. izposojenih na hipoteke. — Gasilne brizgalnice oddala je banka 5 občinam. — Samoupravna društva za zavarovanje užitka in pokojnin postajajo čez dalje bolj priljubljena. Pristopilo jim je namreč do konca marca t. l. 815 členov, ki so zavarovali užitkov in pokojnin za 127.259 gld. 60 kr. in vpisali vlog 623.621 gld. 34 kr. — Zastopniška pokojninska zaloga imela je koncem marca t. l. 42.757 gld. 65 kr. premoženja.

Dostavek. Dopisnik iz Gorice o izletu podp. društva v Dornberg nas je naprosil, naj dostavimo, da pri omenjeniveselici so tudi **Pervačkovci** prav lepo peli, kar je bil dopisnik v naglici prezrl.

Listnica uredništva. Gg. B. in M.: v zadnji „Soči“ naznanjeni „Zvon“ so že prodani; a dotičnik ima še na prodaj knjige „Slov. Matice“ preteklega leta.

Št. 514

Razpis dražbe.

Po sklepu c. k. pomnoženega okrajnega š. sveta zidala se bode nova š. hiša v Opatjem-selu in popravi se š. hiša v Ročinji.

Stroški so prevdarjeni

za prvo 4028 gl. 75 kr.
za drugo 1162 gl. —

Dražilo se bode v Gorici v uradni: c. k. okrajnega šol. sveta dne 21. maja t. l. ter se prične ob 9. uri zjutraj. Do 9. ure istega dne sprejemajo se pismene ponudbe.

Načerti, prevdarek in drugi pogoji so razvidni pri podpisnem uradu od 11. t. m. od 9. —12. in 3.—5. ure.

C. K. OKRAJNI ŠOLSKI SVET
v Gorici, dne 4. maja 1884.

Predsednik
RECHBACH.

S l o v o.

Vsem prijateljem in znancem, od katerih se pri svojem odhodu v Teschen nisem mogel osebno posloviti, zahvaljujem se prav presrečno za skazano mi prijaznost ter jim kličem po tem potu srčni: z Bogom!

JERNEJ ALEKS. SEDLAČEK
usmiljeni brat in podzdravnik.

Ponujamo po najnižjih dnevni cenah izvrstno **Szegedinsko papriko** in **Szegedinske Tarhonye** in izvršujemo naročila od 5 kilov naprej brzo in najskrbneje.

Zanesljivi in delavni agenti z dobrimi spričevali se sprejemajo.

Czinner & Co. v Szegedinu.

Štev. 301.

Razglas

o štipendijah, ki se podelé obiskovalcem poduka o pripravljanji svilodnega semena po celičnem sistemu in o rabi mikroskopa za ta namen.

Iz podpore, katero je dovolilo visoko c. kr. kmetijsko ministerstvo v prosepah sviloreje na Goriškem, podeli takajšnje c. kr. kmetijsko društvo deset štipendijev po petnajst goldinarjev obiskovalcem dveh tečajev, pri katerih se bode podučevalo, kako se pripravlja svilodno seme po celičnem sistemu in kako se za ta namen rabi mikroskop. Poduk bode na c. kr. svilorejskem in vinstvenem poskuševališči v Gorici.

Namen tečajema je, da se obiskovalci praktično podučé v vseh delih, ki se tičejo pripravljanja svilodnega semena po celičnem sistemu, in kako je ravnati z mikroskopom, da se presodi zdravstveno stanje semena.

Podučevali se bodo v italijanskem in v slovenskem jeziku možki posebe in ženske posebe.

Tečaj za možke bo od 16. do 21. junija, za ženske od 23. do 28. junija t. l. Obiskovalcem se izročé spričevala o prejetem poduku.

Kdor želi doseči kak štipendij, naj podá dotično pismo prošnjo uradu c. kr. kmetijskega društva najdalje do 8. junija t. l.

Štipendiji se bodo podeljevali samo takim osebam, ki so uže prestopile 16. leto, ki so uže praktično izurjene v sviloreji in ki stanujejo v deželi.

C. KR. KMETIJSKO DRUŠTVO
v Gorici, 9. maja 1884.

Podpredsednik
V. vitez RITTER.

C. k. pr. zavarovalnica

„FENIKS“

z Dunaja,
ustanovljena leta 1860.
Glavnica gld. 5.000.000
Glavni zastop v Gorici
J. SELLINGER
V Raštelji št. 28.

Kar ne pristuje, radi zamenimo.

SAMO

pri **Ignaciji Steinerji v Gorici**,
nasproti nadškofjski palači,
moreš si priskrbeti po ceni trdno in lepo obleko narejeno ali po meri.

Za pomladanski čas dobiva se tam:

1000 celih oblek z volne po gl.	8 do 30
750 povrhnih suknj z volne „ gl.	8 „ 22
2000 volnenih blač „ gl.	2.75 „ 8
1500 volnenih jop „ gl.	5 „ 15
800 oblek z volne za dečke in otroke „ gl.	2.50 „ 8

Ogromna zaloga tkanin za obleko po meri. Blago na ogled dobi na deželo, kdor se oglasi, brezplačno in poštne prosto.

Ima svojo krojačnico.

Kar ne pristuje, radi zamenimo.

Št. 244jo. š. s.

Razpis služeb

učitelja-voditelja na enorazrednici v Pliskovici in na enorazrednici v Povirji, obeh s plačili III. vrste po deželni postavi 10. marca 1870. št. 18.

Za definitivno podelitev teh služeb zahteva se sposobnost k pomočnemu poučevanju veronauka.

Prošnje naj se vložijo po predpisanem potu pri tem c. kr. okrajnem šolskem svetu v dobi 6 tednov po prvem uvrščenji razpisa v dnevnik „Osservatore Triestino“.

C. KR. OKRAJNI ŠOLSKI SVET
v Sežani, 12. maja 1884.

Št. 243

V najem

se daje občinska mesnica, preskrbljena z vsem mesarskim orodjem, na najprimernejšem kraju v **Nabrežini**. Gospodje mesarji, ki želé hišo za mesarski posel v najem vzeti, naj se oglašé pri podpisnem županstvu do 30. maja 1884., kjer izvedó najemne pogoje.

Županstvo v Nabrežini.

OBCINSKE KOPELI

V GORICI

via dei bagni št. 4

so se odprle.

Daje se poduk v plavanji.

Št. 117je

Oznaniło.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà), vstanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da bode dne 9. junija 1884. začela javna dražba (kant) nerešenih zastav I. četrtletja 1883, t. j. tistih, ki so bile zaštavljene meseca januarja, februarja in marca 1883.

Ravnatelj: **Lovisoni.**

Drogerija

ANTONA MAZZOLI-JA

v Gorici

v gosposki ulici „PRI ČRNEM ORLU“
in
podružnica v Via Giardino št. 24.

Velika zaloga drog (dišav) in barv, suhih in mletih na olji, — **Laki** (firneži) in čopki vsake vrste. — **Barvarske potrebščine** najtinejše.

Prva in močna zaloga **portlandskega cementa**, kakor tudi **rimskega cementa** iz Trebovelj, najboljih vrst, pohvaljenih in obdarovanih na raznih razstavah.

Najbolja vrsta **mletega žvepla** za trte, z Rimskega in z Sicilije.

Vse po tako nizkih cenah, da se ni bati konkurence (pretekanja).